

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

Factors Affecting the Student Care-Taking System Performance
of Schools in Wiang Haeng District, Under The Office of
Chiang Mai Primary Educational Service Area 3

พรณณภัทร ตาลป่า^{1*}

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
เลขที่ 120 ถนนมหาริดล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์นี้ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 (2) เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 3 และ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครอง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ในระดับมาก ส่วนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนใน อำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงาน

* ผู้เขียนหลัก
อีเมล: yumu08079@gmail.com

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า ทั้ง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครอง ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น 0.792, 0.908 และ 0.811 ตามลำดับ แต่มีเพียงปัจจัยเดียว คือ ปัจจัยด้านครูที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 82.50 ส่วนด้านผู้บริหาร และด้านผู้ปกครองนักเรียน ไม่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.502 + 0.881 (X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.908 (X_2)$$

คำสำคัญ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียน

Abstract

This research aimed (1) to study the factors of administrators, teachers and guardians of the schools in Wiang Haeng District, Under The Office of Chiang Mai Primary Educational Service Area 3, (2) to investigate the student care-taking system performance of the schools in Wiang Haeng District, Under The Office of Chiang Mai Primary Educational Service Area 3 and (3) to examine the factors affecting and being able to predict the student care-taking system performance of the schools in Wiang Haeng District, Under The Office of Chiang Mai Primary Educational Service Area 3. The sample used in this study included the teachers of the schools in Wiang Haeng District, Under The Office of Chiang Mai Primary Educational Service Area 3 with the total number of 132 people. The tools used in this research were 5-rating-scale questionnaires. The statistics used for analyzing the data comprised percentage, mean and standard deviation, correlation analysis and multiple regression analysis.

The findings were as follows: According to the factors of administrators, teachers and student's guardians, the sample agreed that the performance was at high level. Regarding the teacher and the student care-taking system performance of the schools in Wiang Haeng District, Under The Office of Chiang Mai Primary Educational Service Area 3, the sample agreed that the

performance was at high level as well. Related to the results of relationship analysis among all 3 factors affecting the student care-taking system performance, it was found that the 3 factors had significantly positive relationship with the student care-taking system performance at the level of 0.01 according to hypothesis as set with the correlation of 0.792, 0.908 and 0.811 respectively. According to the results of relationship analysis of the factors being able to predict the student care-taking system performance, it revealed that the factors of teachers were able to predict the student care-taking system performance at the percentage of 82.50 whereas the factors of administrators and the factors of guardians were not able to predict the student care-taking system performance by building predictive equations in form of raw score and standard score as follows:

Predictive score in form of raw score

$$\hat{Y} = 0.502 + 0.881 (X_2)$$

Predictive score in form of standard score

$$\hat{Z} = 0.908 (X_2)$$

Keywords

Student Care-Taking System, Factors of Administrators, Factors of Teachers, Factors of Student's Guardians

บทนำ

ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งที่จะให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 และมาตราที่ 7 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเพื่อให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติจึงมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2559 ขึ้นเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวเพื่อเป็นแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและการปฏิบัติงานขององค์กรหน่วยงานและสถานศึกษา ที่บูรณาการการศึกษา การศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและกีฬาการศึกษาทุกระดับ ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์นี้ พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้และพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมโดยมีหน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติทั้งของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติโดยลำดับ (พิณสุดา สิริรังศรี, 2552, 2-3) แต่จากการนำแผนพัฒนาการศึกษาเข้าไปปฏิบัติ

ในโรงเรียนนั้น ก็พบว่ายังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากสังคมไทยในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมที่มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูล มีเมตตากรุณาต่อกันบนพื้นฐานของศาสนา ยึดมั่นในหลักธรรม ดำรงตนตามครรลองของจารีต ประเพณีและวัฒนธรรม มีความรักความสามัคคี แต่ปัจจุบัน สภาพดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปด้วยกระแสของโลกาภิวัตน์ สังคมไทยกลายเป็นสังคมกึ่งการเกษตรอุตสาหกรรมและการบริการ ความเอื้ออาทรช่วยเหลือลดน้อยถอยลง ส่งผลต่อปัจเจกครอบครัวและสังคม สาเหตุจากการที่สังคมไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ภาวะความเป็นเมืองมีมากขึ้น ส่งผลต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัว เกิดการหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก มีการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองใหญ่ ในขณะที่โครงสร้างการศึกษาไม่สมดุลระหว่างปริมาณและคุณภาพและทิศทางการเติบโตของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาสังคมทั้งเรื่องยาเสพติด และอาชญากรรม รวมทั้งปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชนในเรื่องเพศ สิ่งเสพติด อบายมุข ที่นับวันจะรุนแรงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งกรมสุขภาพจิต (2546, 1) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตออกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5) การส่งต่อ ถึงแม้ว่า ทางโรงเรียนจะมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาแก้ไขปัญหานักเรียนที่เกิดขึ้น แต่ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการได้สำเร็จเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่จะทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยผู้บริหาร หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้กำหนดนโยบาย และวางแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้ดีขึ้น ปัจจัยด้านครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยมีความรู้ความสามารถในการประสานงานระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนให้เหมาะสม ปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูนักเรียน ในความปกครองของตนเอง ดูแลเอาใจใส่ รับทราบปัญหา และมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน ในการให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน โดยกรมสุขภาพจิต (2546, 7) และกระทรวงศึกษาธิการ (2547, 4) ได้ให้ความหมายและความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือ ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร

โรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 เป็นโรงเรียนที่มีสภาพพื้นที่ห่างไกลและติดชายแดน ไทย – พม่า ประชากร ส่วนใหญ่เป็นชนเผ่า มีฐานะยากจน ทางโรงเรียนได้นำเอาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือของกรมสุขภาพจิตเข้ามาใช้เช่นเดียวกับโรงเรียนอื่นๆ แต่จากการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ภิญญ ภูมิธัญ (2558, 12 พฤษภาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล) กล่าวว่า หลังจากทางโรงเรียนนำเอาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาใช้ บางปัญหาสามารถแก้ไขได้แต่บางปัญหายังไม่สามารถแก้ไขได้ เช่น ปัญหาการขาดเรียนบ่อยของนักเรียน ปัญหาเรื่อง วัสดุ และปัญหาเรื่องยาเสพติด ซึ่งทางโรงเรียนกำลังหาแนวทางที่จะขอความช่วยเหลือจากชุมชน วัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และโรงพยาบาล เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นร่วมกัน แต่ก็ยังไม่ได้มีการศึกษาว่าในการแก้ไขปัญหานั้น ควรจะขอความร่วมมือจากใครหรือหน่วยงานใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอำเภอเวียงแหง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
2. ปัจจัยด้านครูส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะครู ของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 197 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 132 คน ของโรงเรียน ในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้มาจากประชากร จำนวน 197 คน โดยผู้วิจัยทำการเปิดจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 43 – 44) จากนั้นทำการเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แต่ละโรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาที่ครอบคลุมปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประกอบด้วย ปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านผู้บริหาร (2) ด้านครู และ (3) ด้านผู้ปกครอง และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ทั้ง 5 ขั้นตอนของกรมสุขภาพจิต (2546, 7) ดังนี้ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมนักเรียน (4) การป้องกันและช่วยเหลือ และ (5) การส่งต่อนักเรียน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

สำหรับการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยทั้งหมดได้ยืนยันว่าเครื่องมือฉบับดังกล่าวมีความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหา โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 จากนั้นจึงได้นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับโรงเรียนบ้านขุน โรงเรียนบ้านกัวลม โรงเรียนบ้านวังทอง โรงเรียนบ้านบ่อหลวง โรงเรียนบ้านนาฟอน โรงเรียนบ้านเตียนอง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9756

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง จำนวน 132 คน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลมีความสมบูรณ์ทุกชุดและนำมาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็นตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย และตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยให้ความหมายตามระดับเกณฑ์ 5 ระดับ และเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2545, 103) ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง 1.51-2.00 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

6.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product – Correlation) แปลผลในรูปแบบของระดับความสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, 315 – 316)

6.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิเคราะห์โดยใช้การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 51.52 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 71.97 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53.03 สถานภาพเป็นครูผู้สอนทั้งหมด

2. ระดับการปฏิบัติปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$ (n= 132)	S.D.	แปลผล
1.	ปัจจัยผู้บริหาร	4.06	0.56	มาก
2.	ปัจจัยด้านครู	4.05	0.49	มาก
3.	ปัจจัยด้านผู้ปกครอง	4.03	0.49	มาก
4.	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.48	มาก

จากตารางที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.06 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครู เท่ากับ 4.05 ส่วนปัจจัยด้านผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 4.03 สำหรับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยนำเอาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาเข้าโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์โดยใช้การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยเลือกตัวแปรต้นหาสมการแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis - Stepwise) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ส่วนปัจจัยด้านครู สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้ร้อยละ 82.50 แต่ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านผู้ปกครองไม่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้ ดังปรากฏในตารางที่ 2 - 4

ตารางที่ 2

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

ตัวแปร	การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y)	
ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1)		0.792**
ปัจจัยด้านครู (X_2)		0.908**
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง (X_3)		0.811**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น 0.792, 0.908 และ 0.811 ตามลำดับ

ตารางที่ 3

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

ตัวพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	SE _{est}
ปัจจัยด้านครู (X_2)	0.908	0.825	0.823	0.201

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยด้านครู สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้ร้อยละ 82.50

ตารางที่ 4

แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

ตัวพยากรณ์	Unstandardized (B)	SE _B	Standardized (β)	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.502	.145		3.449	.001
ปัจจัยด้านครู (X_2)	.881	.036	.908	24.730	.000

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 คือปัจจัยด้านครู (X_2) ส่วนปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) และปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียน (X_3) ไม่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) ได้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ จึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารพบว่า ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 แต่ไม่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ในทางปฏิบัติไม่ได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากเท่ากับครูซึ่งสอดคล้องกับประภาศรี ศรีวงศ์พันธ์ (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 พบว่าปัญหาและข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยด้านครูพบว่า ส่งผลและสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้ร้อยละ 82.50 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครู มีความใกล้ชิดกับนักเรียน ต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทราบผลการเรียนและพฤติกรรม ตลอดจนมีการไปเยี่ยมบ้านนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครอง เพื่อรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมของนักเรียน สอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2546, 7) ที่กล่าวว่า ครูเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักความเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป สอดคล้องกับสุรางค์ โค้วตระกูล (2544, 422) กล่าวว่า ครูต้องทำตนให้นักเรียนรักและเชื่อถือและคิดว่าครูเป็นที่พึ่งได้ ครูจะต้องไม่แสดงความรักที่เลื่อมล้ำ ควรจะมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ นอกจากนี้ครูจะต้องมีความสม่ำเสมอและควบคุมอารมณ์ได้ มีทัศนคติทางบวกต่อชีวิตที่จะช่วยนักเรียนแก้ปัญหา ถือว่าปัญหาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ถ้าใช้ความพยายามก็จะแก้ไขได้ เป็นผู้มองโลกในแง่ดีและมีอารมณ์ขัน เป็นผู้ที่นักเรียนนับถือให้ความไว้วางใจ ถือว่าครูเป็นกัลยาณมิตร และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียนสอดคล้องกับเรืองยศ ครองตรี (2550) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอุทัย วงศ์จันทร์ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ในอำเภอฝางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยพบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุศักดิ์ เสดสีกาง (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้รับผิดชอบและสอดคล้องกับวรรณภา เย็นมนัส (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองพบว่า ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 แต่ไม่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทะเล เจริญผล (2547) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาวิธีการและปัญหากระบวนการช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรีพบว่า ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการส่งต่อและขาดความต่อเนื่องในการติดตามผล สอดคล้องกับ ประภาศรี ศรีวงศ์พันธ์ (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลามาพบครูเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่เข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสอดคล้องกับสุทพย์ อ่อนนวล (2554) ที่ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ

โรงเรียนบ้านปาง แม่ลอบ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน พบว่า ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ชาติสื่อกลางในการสื่อสารข้อมูลที่จะทำให้ให้นักเรียนและผู้ปกครองยอมรับการป้องกันและการแก้ไขปัญหา เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ ซีดี เป็นต้น

สรุป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ถึงแม้จะพบว่า ปัจจัยด้านครูเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ปัจจัยด้านครู แต่ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ก็ยังมีความสำคัญต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 อยู่ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร ควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูผู้ปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ เพื่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ด้านครู ควรเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ อีกทั้งมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบ ข้อมูลที่เป็นจริง และสามารถนำมาแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้ง
3. ด้านผู้ปกครอง ทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจพฤติกรรมนักเรียนได้เป็นอย่างดี
4. ด้านการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรมีนโยบายในการจัดสอนซ่อมเสริม หลังเลิกเรียนแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อนหรือไม่ค่อยเข้าใจการสอนในชั่วโมงเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ แก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเวียงแหงสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมและเป็นแนวทางในการปฏิบัติ
2. ควรวิจัยปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลและด้านการทำงานเป็นทีม ด้านนักเรียน และ ด้านงบประมาณ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2553). แผนการศึกษาฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค
- กรมสุขภาพจิต. (2546). คู่มือวิทยาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3- ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-6). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทะเล เจริญผล. (2547). การศึกษาวิธีการและปัญหาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภาศรี ศรีวงศ์พันธ์. (2549). การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 1. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิณสุตา สิริวงศ์ศรี. (2552). รายงานการวิจัย เรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- เรืองยศ ครองตรี. (2550). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วรรณภา เย็นมนัส. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุทัพยา อ่อนนวล. (2554). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปางแม่ลออ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ เสดสีกาง. (2554). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุทัย วงศ์จันทร์. (2551). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษา
ช่วงชั้นที่ 1-3 ในอำเภอฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3. การค้นคว้า
แบบอิสระ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย.